

1 Οκτωβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Τρίτης Ηλικίας

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους δικούς μου γιαγιά και παππού...

Γράφει ο Άρης Χατζηγεωργίου

Με τον ερχομό του Οκτώβρη, στην πρώτη του μέρα, η ανθρωπότητα γιορτάζει την «Τρίτη Ηλικία». Αυτά τα περήφανα γηρατειά όπως συνηθίζεται να αποκαλούνται, φέρουν την πείρα της ζωής και προσπαθούν να κρατήσουν όρθιους τους ώμους τους με αξιοπρέπεια. Οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας, (άλλοι καλοστεκούμενοι και καλοδιατηρημένοι όπως λέμε και άλλοι σκυφτοί και κουρασμένοι) είναι γεμάτοι από χαρές, βάσανα αγώνες, βιώματα πολυποικίλα. Οι άνθρωποι μιας προχωρημένης ηλικίας είναι σαν το «παλιό καλό κρασί» που όσο περνάει ο καιρός τόσο πολυτιμότερο γίνεται. Ωριμάζει, βγάζει τα αρώματά του, στρογγυλεύει η γεύση του. Αυτό γίνεται και με τους ηλικιωμένους. Ωριμάζουν στην ψυχή και το νου έτσι που να βγαίνει η γνώση από το μυαλό τους σαν απόσταγμα που λαμπυρίζει. Μπορούν να συμβουλέψουν αποτονωμένοι από πάθη, κακίες, μικροπρέπειες. Έχουν να πουν, να διηγηθούν, να καταθέσουν μια ζωή. Γιαυτό και τους αξίζει χώρος να αναπνεύσουν, να ψυχαγωγηθούν, να νιώσουν πως είναι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και όχι στο περιθώριο. Εικόνες γερόντων παραμελημένων με έκδηλο στο πρόσωπό τους το μαρασμό, την απογοήτευση την παραίτηση δεν τιμούν κανέναν. Ένα ζεστό βλέμμα από καρδιάς, ένα χάδι, λίγος χρόνος για κουβέντα προς τους δικούς μας ηλικιωμένους καθημερινά δίνουν μερίδιο ανθρωπιάς πολύτιμο, αντίδωρο αναγνώρισης και ευγνωμοσύνης. Με τον ερχομό του Οκτώβρη τιμούμε τους ηλικιωμένους.

Πρόσωπα -όπου υπήρξαν και υπάρχουν στο ρόλο τους- που γεμίζουν την καρδιά με αγάπη, φέρνουν ευχάριστες θύμψεις, αίσθηση θαλωπής και γλύκας, φιγούρες ζεστής αγκαλιάς, τρυφερού λόγου, ψιθυρίσματος ατέλειωτων ιστοριών πάνω στα γόνατα.

Γιαγιά και παππούς. Δύο λέξεις-ορόσημο της ελληνικής οικογένειας. Λέξεις μικρές κι όμως γεμάτες αγάπη, στοργή, φροντίδα. Ερχόμενος κανείς σ'αυτόν τον κόσμο, βιώνει την αγάπη και την τρυφερότητα των γονιών του. Ποιος θα το περίμενε όμως ότι πέρα απ'αυτήν κρύβεται μια ακόμα βαθύτερη, ακόμα πιο ουσιαστική, πιο πολύπλευρη. Η αγάπη των παππούδων. Δύο άτομα τα οποία σε αγάπησαν πριν έρθεις καν στον κόσμο. Και μόλις επιτέλους έκανες το μεγάλο σου ντεμπούτο, σε υποδέχθηκαν με τη μέγιστη δυνατή τρυφερότητα. Η ζωή τους πλέον ήσουν εσύ, μια μικρή ανθρωπίνη μπάλα, ανήμπορη ακόμα να διαχειριστεί τον εαυτό της, η οποία

ήρθε να γεμίσει τα κενά τους και να τους προσδώσει τον ρόλο που επιθυμούσαν πάντοτε απ'τη στιγμή που έγιναν κι εκείνοι γονείς: το ρόλο της γιαγιάς και του παππού. Ήσουν ένα κομμάτι απ'το δικό τους κομμάτι, ένα ακόμα παιδί τους. Το σπίτι τους γίνεται το δεύτερό σου σπίτι, καθώς αναλαμβάνουν να σε φροντίσουν τις ώρες που οι γονείς σου λόγω δουλειάς δεν μπορούν να βρίσκονται κοντά σου. Σε παίρνουν απ'το σχολείο και περνάς το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας στο σπίτι τους, ένα σπίτι στο οποίο προτιμούσες να βρίσκεσαι περισσότερο και απ'το πατρικό σου, καθώς ανέβλυζε αγάπη, τρυφερότητα και φροντίδα.

Ας το παραδεχτούμε, καμία δεν είναι καλύτερη μαγείρισα απ'τη γιαγιά μας. Τα φαγητά της είναι παρόμοια με της μαμάς, μόνο που είναι πιο νόστιμα μετά από τόσα χρόνια ενασχόλησης στην κουζίνα (ε, ίσως φταίει και το λίγο λαδάκι παραπάνω). Κάθε φορά που κάτι σκαρώνει στην κουζίνα ολόκληρο το σπίτι γεμίζει ευωδιές που σε κάνουν να αδημονείς για την πολυπόθητη ώρα του φαγητού, και ποτέ δεν σε απογοητεύει. Βεβαίως η μερίδα του πιάτου που σου αναλογεί θα είναι η διπλάσια απ'αυτή με την οποία πραγματικά χορταίνεις, ενώ θα σε ρωτάει ανά δίωρο αν θέλεις να φας ξανά. Και τέλος το ψυγείο της είναι γεμάτο γλυκά, τα οποία φυσικά φροντίζει να ανανεώνει σε τακτικά χρονικά διαστήματα. Η γιαγιά είναι το άτομο που θα βρεθεί δίπλα σου σε κάθε δυσκολία, σε κάθε αρρώστια, και θα κάνει ό,τι περνά απ'το χέρι της για να αισθανθείς καλύτερα.

Ξέρεις, πονάει κι εκείνη όταν σε βλέπει να πονάς, και προσφέρει την αγκαλιά της και τα χάρδια της σε μια προσπάθεια να σε ανακουφίσει, τακτική η οποία αποδεικνύεται πάντα άκρως αποτελεσματική. Πόση δύναμη και πόση αγάπη κρύβει άραγε αυτή η αγκαλιά... Πάντα ένιωθες πιο κοντά της, ίσως επειδή σε έκανε να καταλάβεις καλύτερα τη δικιά σου μαμά. Μαζί της νιώθεις περισσότερη εμπιστοσύνη, και έχει πάντα αυτή τη μαγική ικανότητα να σε ενθαρρύνει να ανοιχτείς για θέματα τα οποία σε προβληματίζουν, αλλά ντρέπεσαι να πεις στη μαμά σου. Δε σταματά ποτέ να σε προσέχει, να σε καμαρώνει και να είναι δίπλα σου να σε στηρίξει σε κάθε πρόβλημα, αλλά και σε κάθε στιγμή-ορόσημο της ζωής σου. Ομόρροπος με το ρόλο της γιαγιάς, αυτός του παππού έρχεται να ολοκληρώσει κάθε άνθρωπο. Δυνατός, αστείος, τρυφερός, δραστήριος είναι λίγα απ'τα επίθετα που τον χαρακτηρίζουν. Είναι ο καλύτε-

ρος φίλος και ο πιο αποτελεσματικός σύμμαχος σε κάθε ιδέα που φυτρώνει στο μυαλό σου. Ολόκληρη η παιδική σου ηλικία έχει προσδιοριστεί από τα παραμύθια και τις ιστορίες για τα καμώματα των γονιών σου, τα παιχνίδια που παίζατε, στα οποία συνέχιζε να συμμετέχει ακόμα κι όταν ήταν πολύ κουρασμένος, πράγμα το οποίο δεν έδειχνε ποτέ. Πιστεύει ακράδαντα σε σένα και τις δυνατότητές σου και δε χάνει ευκαιρία να σε πααινέσει σε κάθε οικογενειακή συνάντηση. Και ακόμα και όταν κάποιες δυσκολίες βρεθούν στο δρόμο σου, θα προσπαθήσει να σε συμβουλέψει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, έναν τρόπο που πηγάζει απ'τη σοφία των χρόνων του, και οι συμβουλές του αποδεικνύονται πάντα πολύτιμες. Σε συμβουλεύει χωρίς καμία πρόθεση να σε χειραγωγήσει, ενθαρρύνοντάς σε να πάρεις εσύ, μόνος σου, την απόφαση που θεωρείς πως είναι σωστή. Είναι αυτοί που αποδεικνύουν περίτρανα τη φράση «του παιδιού μου το παιδί είναι δυο φορές παιδί μου», και την εφαρμόζουν σε καθημερινή βάση. Δίνουν καθημερινά αξία στον όρο οικογένεια. Είναι η πιο υποστηρικτική, πιο χαλαρή, πιο τρυφερή έκδοση των γονιών του κάθε ανθρώπου. Δε διστάζουν να σε κακομάθουν με τον πιο γλυκό και γεμάτο αγάπη τρόπο, προκαλώντας έτσι την αγανάκτηση των γονιών. Κάνουν όλα τα χατίρια, χωρίς κανένα παράπονο, με περίτρανο παράδειγμα το γνωστό σε όλους «χαριτζιλίκι», το οποίο έσπρωχναν διακριτικά σε κάποια τσέπη, πίσω από την πλάτη των γονιών. Σου λένε ιστορίες για τη δική τους ζωή, για τα δικά τους χρόνια, ιστορίες τις οποίες ακούς με αμέριστη προσοχή. Μεγαλώνοντας, αντί να σου διηγούνται ιστορίες, σε προικίζουν με τις καλύτερες συμβουλές. Συμβουλές απλές, αλλά γεμάτες περιεχόμενο και νόημα. Έμοιαζαν με εκείνες των γονιών, αλλά με κάποιο μαγικό τρόπο αποδεικνύονταν πιο αποτελεσματικές. Ακόμη κι όταν τσακώνατε,

τσακώνατε με τον πιο γλυκό τρόπο, με έναν τρόπο που δεν άφηνε ποτέ πίσω αρνητικά συναισθήματα. Σπάνια θα τους ακούσεις να υψώσουν φωνή και να σε καταδιάσουν, αφού αν το κάνουν εκείνοι στενοχωριούνται και το μετανιώνουν περισσότερο από εσένα. Είναι υπερπροστατευτικοί και θα κάνουν τα πάντα για να σε δουν να χαμογελάς. Είναι οι δεύτεροι γονείς σου και θα το αποδείξουν σε κάθε σου βήμα. Σε αυτούς τους ανθρώπους αξίζει ένα μεγάλο, εγκάρδιο ευχαριστώ. Ευχαριστώ για τις στιγμές ευτυχίας που μας χάρισαν. Για το ήθος που μας διέπλασαν με τα λόγια και τις πολύτιμες συμβουλές τους. Για τις αξίες και την αξιοπρέπεια που μας δίδαξαν. Ευχαριστώ για τις στιγμές που στέκονταν βράχοι δίπλα μας. Που μας έμαθαν τι πραγματικά σημαίνει ανιδιοτελής αγάπη. Που μας υποστηρίζουν καθημερινά, που μας αγαπούν και θα συνεχίσουν να μας αγαπούν με όλο τους το είναι. Η γιαγιά και ο παππούς μας αντιπροσωπεύουν ένα μεγάλο κομμάτι της ιστορίας μας. Είναι εμείς, είναι ο τρόπος με τον οποίο μεγαλώσαμε. Να τους έχετε πάντα λοιπόν στο μυαλό και την καρδιά σας, και να μην επιτρέψετε να φύγουν ποτέ. Εκείνοι διαμόρφωσαν τις πιο γλυκές παιδικές μας αναμνήσεις, και έχουν μεγάλο μερίδιο ευθύνης σε αυτό που γίναμε τελικά. Αξίζουν το σεβασμό, την αγάπη και τη φροντίδα μας. Κι όσο για εσάς, που δεν προλάβατε να γνωρίσετε ή δε θυμάστε τον παππού ή τη γιαγιά σας, να ξέρετε πως θα μείνουν αθάνατοι στο μυαλό σας μέσα από τις ιστορίες που σας διηγούνται για εκείνους οι γονείς και οι διάφοροι συγγενείς. Δεν πρόκειται να ξεχαστούν. Να τους αγαπάτε λοιπόν τους παππούδες σας και να μην τους ξεχνάτε, κι αν ακόμα βρίσκονται στη ζωή, μην παραλείπετε να τους το δείχνετε, γιατί μπορεί να έρθει η στιγμή που να είναι πια πολύ αργά. Ακόμη όμως κι αν δε βρίσκονται πλέον κοντά μας και έχουν χάσει τη μάχη με το χρόνο, εμείς δεν θα τους ξεχάσουμε ποτέ. Γιατί, όπως πολύ σωστά λένε, κάποιος πεθαίνει, μόνο όταν παύεις να τον θυμάσαι. Κι εμείς θα φυλάμε πάντα κλειδωμένες στην καρδιά μας τις αναμνήσεις και τις στιγμές που μας χάρισαν. Πολλοί από αυτούς δεν είναι πια εδώ, κοντά μας, αλλά ταυτόχρονα δε σταμάτησαν ποτέ να είναι.

Αφιερωμένο σε όλες τις γιαγιάδες και τους παππούδες του κόσμου. Κυρίως όμως αφιερωμένο στη γιαγιά και τον παππού μου, που δε βρίσκονται πλέον στη ζωή, μένουν όμως ανεξίτηλα χαραγμένοι στη μνήμη μου και την καρδιά μου.